

БЕЗПЕРЕРВНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ДОРΟΣЛОЇ ЛЮДИНИ

План

1. Категорія безперервної освіти.
2. Принципи системи безперервної освіти.
3. Види освіти дорослих в системі безперервної освіти.
4. Грамотність, професійна компетентність, культура як показники ефективності освіти.

Література:

1. Гамбургская декларация образования взрослых (Hamburg Declaration on Adult Learning. The Fifth International Conference on Adult Education). - <http://www.education.unesco.org>
2. Веймарская декларация непрерывного образования // Новые знания. - 1998.-№ 1.
3. Меморандум непрерывного образования Европейского союза // Новые знания -2001. - №2. - С.4-9.
4. Архипова С.П. Основы андрагогiки: Навчальний посiбник. - Черкаси-Ужгород: Мистецька лiнiя, 2002. – 184 с.
5. Основы андрагогiки: учеб. пособие для студентов высш. пед. учеб. заведений / И.А.Колесникова, А.Е.Марон, Е.П.Тонконогая и др.; Под ред. И.А.Колесниковой - М.: Академия, 2003. – 240 с.
6. Вершловский С.Г. Непрерывное образование (историко-теоретический анализ феномена) / С.Г. Вершловский. – СПб.: 2007. -
7. Неперервна професiйна освiта: проблеми, пошуки, перспективи / за ред. I. Л. Зязюна. – К.: Вiпол, 2000. – 636 с.

«+» – запишіть тези, думки, ідеї, з якими Ви згодні, які повністю підтверджують вірність Ваших власних припущень

«-» – запишіть тези, думки, ідеї, з якими Ви не згодні, які спростовують Ваші припущення

«!» – запишіть тези, думки, ідеї, які Ви не очікували почути

«?» – запишіть тези, думки, ідеї, про які Ви прагли б дізнатися більше

1. Категорія безперервної освіти

ідея

*принцип
навчання*

*якість освітнього
процесу*

*умова
становлення
людини*

Змістовно ідея про безперервну освіту була вперше теоретично обґрунтована й представлена Я. А. Коменським

Система, спрямована на навчання «усіх усьому»:

- «школа народження» (період внутрішньоутробного розвитку);
- «школа дитинства» (період раннього дитинства до 6 років);
- «школа пізнього дитинства» (від 6 до 12 років);
- «школа отрочтва» (від 12 до 18 років);
- «школа молодості»;
- «школа зрілості»;
- «школа старості»;
- «школа смерті».

”Job qualification” - кваліфікація, необхідна для роботи в різних галузях виробництва.

”Life qualification” - освіта, що дає людині можливість пристосуватися до життя в сучасному суспільстві.

- **освіта дорослих (adult education);**
- **перманента освіта (permanent education);**
- **освіта, що триває (continuing education);**
- **освіта протягом життя (lifelong learning);**
- **освіта, що відновлюється (recurrent education);**
- **подальша освіта (further education);**
- **післядипломна освіта (postgraduate education);**
- **компенсаторне навчання (remedial education).**

ФУНКЦІЇ БЕЗПЕРЕВНОЇ ОСВІТИ

розвиваюча

компенсуюча

адаптивна

інтегративна

ресоціалізуюча

Зміст безперервної освіти

- *навчання грамотності (у широкому значенні);*
- *професійне навчання (Job qualification);*
- *загальнокультурна освіта (life qualification).*

2. Принципи системи безперервної освіти

В основі побудови системи безперервної освіти знаходяться :

- різні, але адекватні для кожного члена суспільства можливості одержання загальної й професійної освіти;
- рівноцінність за часом навчання в різних навчальних закладах для одержання відповідного рівня освіти;
- завершеність освіти на будь-якому рівні підготовки;
- гнучкість організаційних форм професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації

Провідні принципи організації й функціонування цілісної системи безперервної освіти

- Гуманізм
- Наступність
- Прогностичність
- Варіативність
- Самостійність, певна автономність кожної підсистеми
- Здатність до самоорганізації й саморозвитку

3. Види освіти дорослих у системі безперервної освіти

формальна

неформальна

інформальна

4. Грамотність, професійна компетентність, культура як показники ефективності освіти

Грамотність – це соціально-педагогічна характеристика особистості, що відбиває здатність до прочитання, сприйняття й розуміння необхідного обсягу соціокультурної інформації, закованої в певній знаковій або комунікаційній системі.

Грамотність – показник соціально-культурного статусу суспільства й будь-якого його члена.

Грамотність – результат систематизованої навчальної діяльності, що виражено в активному оволодінні знаковою системою природніх і штучних мов, а також у здатності використовувати дану систему з метою пізнання навколишньої дійсності й вирішення проблем, які виникають у ході практичної діяльності.

Форми грамотности

Пасивна грамотність складається із сукупності систематизованих знань і базується на адекватному розумінні людиною навколишнього середовища.

Активна грамотність – здатність до компетентних і ефективних дій, вона є соціальним феноменом, оскільки від її рівня залежить ступінь реалізації життєво важливих інтересів людини й характер її взаємин із суспільством.

ВИДИ ГРАМОТНОСТІ

- ***технологічна;***
- ***економічна;***
- ***суспільно-правова;***
- ***політична;***
- ***соціально-комунікативна;***
- ***загальнокультурна;***
- ***гностична.***

Рівні грамотності

- ❖ елементарна Г.
- ❖ базова загальнокультурна Г.
- ❖ функціональна або практикоорієнтована Г.
- ❖ творча Г.

Компетентність – наявність знань і досвіду, необхідних для ефективної діяльності в заданій предметній галузі.

Компетентність (з лат. *competens* – такий, що підходить, відповідає, належний, здатний, що знає) – якість людини, яка володіє всесторонніми знаннями в якій-небудь галузі й тому її думка є вагомою, авторитетною.

Компетентність – здатність до здійснення реальної, життєвої дії й кваліфікаційна характеристика індивіда на момент його включення в діяльність.

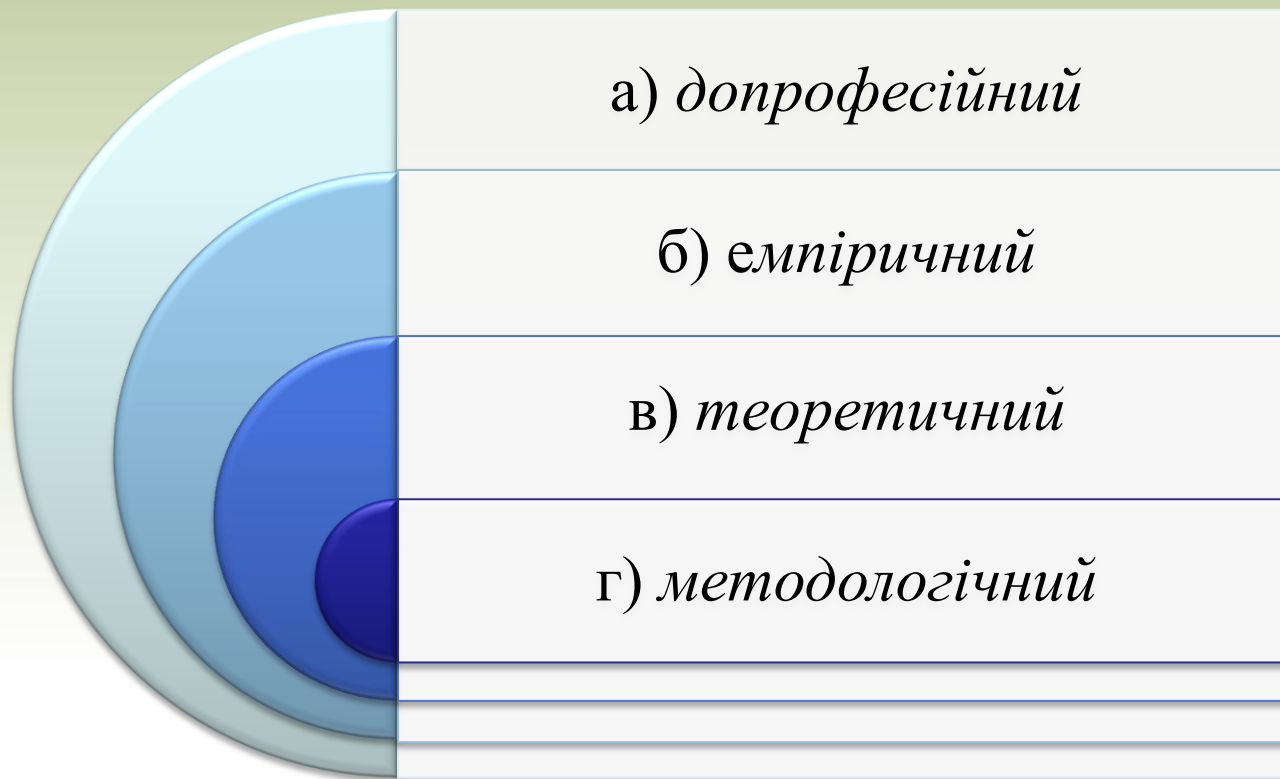
Компетентність – потенційна готовність вирішувати завдання зі знанням справи; містить у собі змістовний (знання) і процесуальний (уміння) компоненти й припускає знання сутності проблеми й уміння її вирішувати.

Компетентність – це інтегральна особистісна характеристика, що відбиває готовність і здатність людини виконувати професійні функції відповідно до прийнятих у суспільстві на даний момент нормативів і стандартів. Саме тому поняття компетентності має конкретно-історичний характер.

Рівні компетентності (її якісні стани, що характеризуються ступенем розвитку здатності працівника діяти зі знанням справи при виконанні сукупності службових обов'язків):

КУЛЬТУРА

1) як *об'єктивований соціальний досвід* – сукупність досягнень людського суспільства в різних сферах його життєдіяльності: технології, економіці, політиці, соціальних відносинах, духовній сфері;

2) як *рівень розвитку особистості* – характеризується ступенем освоєння індивідом накопиченого людством соціального досвіду й ступенем розвитку здатності до його збагачення.